

Motion till riksdagen 2005/06:A353

av Jan Björkman m.fl. (s)

Företagsansvar vid nedläggningar eller utflyttningar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om företagens ansvar vid nedläggningar eller utflyttningar.

Motivering

Ekonomi blir alltmer globaliserad. Det kan också beskrivas som att kapitalet inte känner några gränser. På ett sätt gynnas vi alla av globalisering, friare handel och avskaffande av tullmurar och andra handelshinder. Det kan ge billigare varor och tjänster och ge fattiga länder bättre möjligheter till utveckling och välbefinnande.

Men många löntagare erfar också nackdelarna av globaliseringen. Med gränslös handel och produktion riskeras löntagarnas villkor och trygghet. Det är enkelt att flytta produktion till ett land där löner och andra anställningsvillkor är betydligt lägre än i Sverige, vilket resulterar i nedläggningar och efterföljande arbetslöshet. Med en industriproduktion som alltmer använder låglöneländer som produktionsland för att maximera vinst riskeras inte bara löntagarnas jobb. På sikt är löntagarnas skäliga löner hotade. Decennier av ofta hård facklig kamp för rättvisa löner och villkor hotas att utarmas. Flextronics i Karlskrona, Electrolux i Västervik och Continental i Gislaved är exempel där löntagarna i Sverige förlorade mot låglöneländer på grund av företagens vinststrävan.

Den traditionella svenska linjen hos både politiker och fackföreningsrörelsen har varit att acceptera förändringarna av villkoren för produktion och företagande. I stället för att hålla sig kvar i gamla branscher ska löntagarna genom bland annat utbildning få möjlighet att byta till nya arbeten.

Men utflyttningen av företag till utlandet för även med sig andra problem. Sverige försöker på många sätt att profilera sig som ett välutbildat land där utveckling och forskning får en framträdande plats, även i företagssamman-

Fel! Okänt namn på

hang. Men om den industriella tillverkningen på ett företag flyttar utomlands finns en stor risk att även utvecklingsavdelningen följer efter. Undersökningar visar att företag ofta förlorar på att ha tillverkning och utveckling på olika ställen.

På så sätt riskerar Sverige att även förlora den företags- och produktionsnisch vi till stor del profilerat oss på – utvecklingen.

Men kanske är situationen på väg att förändras i Sverige. Den fråga som då måste ställas är om det är för enkelt att lägga ned verksamhet i Sverige och flytta till ett annat land. Så är det utan tvivel om man jämför med till exempel Frankrike och Spanien.

Fackföreningsrörelsen i Sverige är skeptisk till att försvåra och göra det dyrare för företagen att lägga ned. Skälet är att det kan leda till att investeringarna minskar. Det är en viktig invändning mot att skärpa reglerna för företagens ansvar vid nedläggning. Kan företagen ta ett större ansvar för sina medarbetare om man överväger nedläggning eller flytt? Vi anser att det är nödvändigt att regeringen analyserar företagens ansvar i det här hänseendet och därefter föreslår eventuella åtgärder. Det är också nödvändigt att belysa och jämföra villkoren i olika länder, inte minst inom EU.

Stockholm den 3 oktober 2005

Jan Björkman (s)

Christer Skoog (s)

Lars Wegedal (s)

Tomas Eneroth (s)

Ann-Marie Fagerström (s)

Krister Örnffäder (s)

Kerstin Andersson (s)